

Oponentský posudek

Bakalářská práce:

Martin Hrabina: Ušlechtilé tisky a tvárné procesy a jejich vztahy k dalším uměleckým médiím

Bakalářská práce Martina Hrabiny *Ušlechtilé tisky a tvárné procesy a jejich vztahy k dalším uměleckým médiím* zpracovává téma, jehož originalnost neumenšuje fakt, že při jeho formulování navázal autor na aktuální výzkum teoretiček a teoretiků umění, rozšiřujících v poslední době akční rádius českých dějin umění. Je to především několik publikačních a výstavních projektů Petry Trnkové, realizovaných na pomezí klasické umělecké historie a vizuálních studií, ke kterým se Martin Hrabina na několika místech své práce hlásí jako k odborným a inspiračním zdrojům. (Ačkoliv hranici mezi fotografickým obrazem a malbou zkoumala ve své diplomové práci již v 70. letech Anna Fárová, na kterou posuzovaná studie také navazuje.)

V oblasti problematiky počátků fotografie v Čechách a její pozice v kontextu dobové umělecké a kulturní situace je dodnes celá řada neprobádaných míst. Martin Hrabina zvolil téma vhodné pro formát bakalářské práce, jasně definoval své záměry a text práce rozčlenil do přehledné a funkční struktury. Dokázal, že umí pracovat s prameny a s literaturou (snad jen poněkud nestandardní je způsob rozmístění některých titulů v závěru práce do seznamů „pramenné literatury“ a „sekundární literatury“), a že ovládá formální náležitosti úpravy odborného textu.

V rámci celé studie plní dobře svoji funkci kapitoly, věnované úvodu do problematiky nejen tzv. piktorialismu, ale fotografického obrazu obecně. Jen v kapitole K recepci secesního piktorialismu by dle mého názoru nebylo na škodu vynechat pasáže, věnované výčtu institucí, sbírajících v Čechách fotografie. Řada z vyjmenovaných kolekcí snímky ze zkoumané oblasti neobsahuje a pozornost, kterou jim autor věnuje, ho zbytečně odvádí od vytyčeného tématu (s. 30).

Doufáme, že v případě Martina Hrabiny bakalářská práce splní i to poslání, že se stane odrazovým můstkem pro autorovo další bádání, jehož výsledky budou dozajista přínosem. V těchto dalších studiích, zabývajících se pozicí fotografického obrazu v rámci dějin fotografie a dějin umění, by se mohl výrazněji uplatnit teoretický rámec, který je pro zkoumání specifík technického obrazu zásadní, a který se pochopitelně nemohl příliš zdůrazňovat ve formátu bakalářské práce. Ten posuzovaná studie naplňuje adekvátně a navíc originální formou, a proto ji **jednoznačně doporučuji k obhájení.**

Na závěr podnět, či dotaz pro diskusi při obhajobě: V souvislosti s fotografem V. J. Bufkou Martin Hrabina zmiňuje jméno jeho přítele, grafika Josefa Váchala. Zná autor Váchalovu fotografickou tvorbu, případně jeho zdokonalení techniky grafického přepisu fotografií?

V Praze dne 1.9.2012

Doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.